

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/58/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8618201188
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Zoľáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8618201188.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Zoľákovvej a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Andreja Radomského, v právnej veci žalobkyne: P. R. E., V. XX.XX.XXXX, P. Y. XXX/XX, XXX XX T., právne zastúpenej JUDr. Michalom Michalovčíkom, advokátom, IČO: 42 230 691, so sídlom Makovická 768/20, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., IČO: 47 233 516, so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava - Staré Mesto, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.299,24 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník, č. k. 5Csp/58/2018-93 zo dňa 16. januára 2019 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti do výšky 300,- eur.

V prevyšujúcej časti mení rozsudok súdu prvej inštancie a žalobu vo zvyšku zamietá.

Priznáva žalobkyni proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom rozhodol takto:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 1.299,24 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobkyni priznáva náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu. O ich výške súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť súdny poplatok v sume 77,50 eura na účet Slovenskej pošty, a. s. do troch dní od právoplatnosti rozsudku.“

2. 2.1 Súd prvej inštancie mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že žalobkyňa v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 7Csp/26/2017 sa úspešne domohla ochrany svojich spotrebiteľských práv. Rozsudkom, č. k. 7Csp/26/2017-64 z 12. októbra 2017 potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č. k. 18Co/22/2018-100 z 18. apríla 2018, bola určená neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 15.03.2012 (ďalej aj „zmluva o revolvingovom úvere“) v bode 8. ods. 8.1. a 8.4. a žalovanému bola uložená povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 1.299,24 eur.

2.2 Súd prvej inštancie na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia § 3 ods. 5 posledná veta a § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“).

2.3 Vychádzajúc z uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobe vyhovel, keďže žalobkyňa sa ako spotrebiteľka úspešne domohla proti žalovanému ako dodávateľovi svojich spotrebiteľských práv,

v dôsledku čoho jej vzniklo právo na primerané finančné zadosťučinenie. Výšku priznaného finančného zadosťučinenia považoval za primeranú povahu a rozsahu porušenia práv žalobkyne a zodpovedajúcu svojmu účelu, pričom zdôraznil, že žalovaný nielenže používal v zmluve o revolvingovom úvere neprijateľné zmluvné podmienky, ale aj konal spôsobom, ktorý je možné považovať za nekalé obchodné praktiky alebo za konanie v rozpore s dobrými mravmi v snahe obohatiť sa minimálne o 1.299,24 eur (rovnaká suma bola vydaná žalobkyni ako bezdôvodné obohatenie). K námietke premlčania vznesenej žalovaným súd uviedol, že z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa vyplýva, že právo na finančné zadosťučinenie vzniká spotrebiteľovi až po úspešnom uplatnení porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi, preto vyznieva prinajmenšom nelogicky, aby sa toto právo viazalo na moment uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere, ako to naznačuje žalovaný.

2.4 O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) s ohľadom na plný úspech žalobkyne vo veci tak, že žalobkyni priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2.5 O súdnom poplatku súd rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov s ohľadom na oslobodenie žalobkyne od súdneho poplatku podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. u) tohto zákona a skutočnosť, že jej žalobe vyhovel tak, že zaviazal neúspešného žalovaného zaplatiť súdny poplatok za návrh po zaokrúhlení v sume 77,50 eur, t. j. 6 % zo sumy 1.299,24 eur na účet Slovenskej pošty, a. s., do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

3. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný namietajúc, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní tvrdil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, a to pokiaľ ide o výšku priznaného nároku a základ priznaného nároku. Súčasne mal za to, že súd rozhodol na základe nepríslušnej právnej normy. Popritom citoval niektoré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, v ktorých sa súd zaoberal kritériami pre odôvodňovanie súdnych rozhodnutí a následne zdôraznil, že napadnutý rozsudok neobsahuje označenie jedinej skutočnosti vyplývajúcej z vykonaného dokazovania alebo z úvahy súdu, ktorou by bola odôvodnená priznaná suma a rovnako z neho nie je zrejmé, v čom je daná jej primeranosť, ani označenie, ktoré právo spotrebiteľa bolo porušené, v zmysle akého ustanovenia a čím. Konštatoval, že ak súd v odôvodnení napadnutého rozsudku odkázal na záver o neuzavretí zmluvy, ktorý je podľa neho pochybný, mal v rozsudku uviesť ustanovenie, ktoré bolo porušené. Na základe uvedených skutočností žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietá a žalovanému priznáva právo na náhradu 100 % trov právneho zastúpenia v konaní pred súdom prvej inštancie. Zároveň si žalovaný uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania a trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní v plnom rozsahu.

4. K tomuto odvolaniu sa vyjadrila žalobkyňa podaním z 18. marca 2019, v ktorom pripomenula, že na svojich právach bola poškodená viacnásobne, vrátane preukázateľnej materiálnej ujmy, ktorej sa musela domáhať až cestou súdu, preto bolo podľa nej dôvodné a správne priznať jej ako primerané finančné zadosťučinenie 1.299,24 eur. Na základe uvedených skutočností žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny a priznal jej náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobkyne v súdom určenej lehote nevyjadril.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 34 CSP, po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), prejednal odvolanie podané žalovaným a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože

rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozhodnutia podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť.

7. Podľa § 388 odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

9. Odvolací súd na základe uvedeného skutkového stavu ako aj citovaných zákonných ustanovení právne uzatvára:

10. Z obsahu spisu má odvolací súd za preukázané, že žalobkyňa si uplatňuje nárok na primerané finančné zadosťučinenie na základe toho, že v konaní vedenom Okresným súdom Svidník, pod sp. zn. 7Csp/26/2017 o určenie neprijateľných zmluvných podmienok a vydanie bezdôvodného obohatenia, bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky úspešná, dôkazom čoho je rozsudok z 12. októbra 2017 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č. k. 18Co/22/2018-100 z 18. apríla 2018. Keďže súd určil zmluvné podmienky uvedené v zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX z 15.03.2012 v bode 8. ods. 8.1. a 8.4. za neprijateľné a uložil žalovanému povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 1.299,24 eur, primerané finančné zadosťučinenie si žalobkyňa uplatnila vo výške 1.299,24 eur, ktorá predstavuje sumu, o ktorú sa žalovaný bezdôvodne obohatil.

11. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak táto ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku ujmy. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.

12. K odvolacej námietke žalovaného o nesprávnom právnym posúdení veci súdom prvej inštancie, odvolací súd uvádza, že v zmysle záverov konštantnej judikatúry právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení sú vyvodzované právne závery a aplikovaná konkrétna právna norma na zistenie skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nemu vtedy, ak súd nepoužil správny, náležitý právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

13. Po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého rozsudku, odvolací súd zhodnotil túto odvolaciu námietku vo vzťahu k samotnému nároku ako aj k výške priznaného zadosťučinenia za nedôvodnú. Z napadnutého rozsudku má odvolací súd za preukázané, že žalobkyňa si úspešne uplatnila voči žalovanému právo na ochranu spotrebiteľa, keďže súdy určili neprijateľnosť zmluvných podmienok a priznali jej nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, v dôsledku čoho má podľa zákona o ochrane spotrebiteľa právo na primerané finančné zadosťučinenie. Základ nároku je tak nepochybne daný.

14. Čo sa týka výšky súdom prvej inštancie priznaného finančného zadosťučinenia, ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa neustanovuje žiadne kritéria pre vymedzenie výšky, resp. spôsobu výpočtu finančného zadosťučinenia pre spotrebiteľa. Podľa názoru odvolacieho súdu bez stanovenia kritérií pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je v danom prípade potrebná komparácia s odškodňovaním iných nemajetkových újm v zmysle vnútroštátnych právnych predpisov (nevyklučujúc európske), pri ktorých dochádza k ujme fyzickej osoby ďaleko závažnejším a už nezvratiteľným spôsobom.

15. Hoci odvolací súd nepopiera, že pri rozhodovaní o nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné prihliadať na konkrétne okolnosti prípadu, k argumentu žalovaného, že rozsudok neobsahuje označenie jedinej skutočnosti vyplývajúcej z vykonaného dokazovania alebo z úvahy súdu, ktorou by bola odôvodnená priznaná suma a rovnako z neho nie je zrejmé, v čom je daná jej primeranosť, ani označenie, ktoré právo spotrebiteľa bolo porušené, v zmysle akého ustanovenia a čím, uvádza, že bol to žalovaný, kto nepostupoval s odbornou starostlivosťou. Nielenže uzatvoril so žalobkyňou zmluvu o revolvingovom úvere obsahujúcu neprijateľné zmluvné podmienky, ale jej plnením bez právneho dôvodu uskutočneným žalobkyňou sa aj bezdôvodne obohatil.

16. Odvolací súd konštatuje, že vzhľadom na závažné a viacnásobné porušenie práv žalobkyne, ktorých ochrany sa navyše úspešne domohla v konaní pred súdom, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné. V tejto súvislosti však zdôrazňuje, že jeho priznanie vo výške 1.299,24 eur nepovažuje za primerané povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne. Aj keď bola žalobkyňa nútená v dôsledku konania žalovaného domáhať sa ochrany svojich práv prostredníctvom súdneho konania, ktoré určitým spôsobom zasahuje do bežného života spotrebiteľa a je spôsobilé mu privodiť ujmu v súkromnom živote vo forme strachu, nepríjemných pocitov a iné, vydanie sumy v tejto výške ako bezdôvodného obohatenia zo strany žalovaného jej už bolo priznané. S poukazom na uvedené okolnosti odvolací súd považuje za primerané finančné zadosťučinenie vo výške 300,- eur, ktoré je adekvátne skutočnostiam prejednávaneho prípadu a plní základný účel predmetného inštitútu, ktorým je poskytnutie satisfakcie žalobcovi - spotrebiteľovi a odradenie žalovaného od porušovania práv spotrebiteľov.

17. K odvolacej námietke žalovaného o porušení práva na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu SR iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Cdo/218/2010 z 23. novembra 2010, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I.ÚS 188/06 z 08. júna 2006).

18. Čo sa týka odvolacej námietky, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, odvolací súd uvádza, že predmetný odvolací dôvod predstavuje pochybenie v procesnom postupe súdu prvej inštancie, ktoré nemožno subsumovať pod iné odvolacie dôvody a ktoré je spôsobilé vyvolať následok nesprávneho rozhodnutia vo veci. Z odvolania žalovaného však žiadne konkrétne porušenie procesného postupu súdu prvej inštancie nevyplýva, preto sa odvolací súd predmetnou námietkou žalovaného bližšie nezaoberal.

19. Na základe uvedených skutočností považuje odvolací súd odvolanie žalovaného za čiastočne dôvodné a vzhľadom na uvádzané dôvody odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti do výšky 300,- eur ako vecne správny potvrdil a postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 388 v prevyšujúcej časti zmenil a žalobu vo zvyšku zamietol.

20. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 2 CSP. Podľa tohto ustanovenia môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške. Ide o prípady, ak výška nároku závisí od úvahy súdu, čo je prípad prejednávanej veci. Úvaha súdu sa teda týka skutkových okolností, ktoré sú

podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Z tohto dôvodu priznal žalobkyni proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).